

Thomas Hengelbrock

Requiem de Mozart

Màrius Sampere,
***Ignosi* (2015)**

“Llavors, quan res de res no importa,
ens coronen amb les fulles d’olivera que vam furta de l’incendi.
Ara ho veig clar: serà en esperit l’inrevés del món.
Vindrem cansats, ens asseurem a terra,
sota l’arbre del Sí esmicolat.
De nou presenciarem l’arribada del fred creador.
Serà un gran dia, celebrarem la redempció del monstre inevitable”

Programa

Palau 100
Dilluns, 28.01.2019 – 20h
Sala de Concerts

Balthasar Neumann Chor und Orchester
Thomas Hengelbrock, director

Johann Caspar Kerll (1627-1693)

Missa Superba

Kyrie
Gloria
Credo
Sanctus
Benedictus
Agnus Dei

Solistes: **Katja Stuber** i Aija Veismane, sopranos; Anne Bierwirth i Mirko Ludwig, contralts;
Jan Petryka i Jakob Pilgram, tenors; Raimonds Spogis, Ralf Ernst i **Reinhard Mayr**, baixos

Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791)

Requiem en Re menor, KV 626

I. Introitus

Requiem (Adagio)

II. Kyrie (Allegro-Adagio)

III. Sequentia

Dies irae (Allegro assai)

Tuba mirum (Andante)

Rex tremendae

Recordare

Confutatis (Andante)

Lacrimosa

IV. Offertorium

Domine Jesu (Andante con moto)

V. Sanctus (Adagio-Allegro)

VI. Benedictus (Andante-Allegro)

VII. Agnus Dei

VIII. Communio

Lux aeterna

Solistes: **Katja Stuber**, soprano; **Marion Eckstein**, mezzosoprano; **Jan Petryka**, tenor;
Reinhard Mayr, baix

Durada del concert: 75 minuts sense pausa

Esplendor sacre

Dues cares de la mateixa moneda o dues peces sacres a partir d'intencions disperses: la celebració eucarística (Kerll) i la pregària pels qui ens han deixat (Mozart), amb més d'un segle de diferència entre si. Esplendor sacra centreeuropea d'arrel catòlica, en definitiva.

De Saxònia a Roma

Johann Caspar Kerll –o von Kerll– (1627-1693) va ser un compositor saxó, autor d'una quinzena de misses, tot i que el seu prolífic catàleg inclou igualment música instrumental i fins i tot més de deu òperes. Viatger infatigable, el músic va fer estades a Brussel·les, Viena i Munic, entre altres ciutats, i va ser també mestre de compositors com Agostino Steffani i, sembla, també de Pachelbel.

Format al costat de Giacomo Carissimi, Kerll va adoptar del seu mestre el característic i sever llenguatge contrapuntístic romà, que va aplicar a bona part de la seva obra, especialment la destinada a la litúrgia catòlica. Entre d'altres, a la *Missa Superba*, una obra de maduresa escrita pels volts del 1674. La peça tindria certa transcendència i seria molt ben valorada per músics de generacions posteriors, entre d'altres el mateix J. S. Bach, que n'arranjaria el "Sanctus".

Concebuda a partir de les parts de l'ordinari ("Kyrie", "Gloria", "Credo", "Sanctus-Benedictus", "Agnus Dei"), la *Missa* està escrita per a vuit veus, dos violins, quatre trombons i orgue amb registre de violone.

Els jocs contrapuntístics, tan habituals en la música polifònica de la segona meitat del segle XVII, ja es posen de manifest al "Kyrie" inicial, amb les juxtaposicions de les veus amb els instruments de corda i, ben aviat, del vent i amb cert intimisme en l'advocació del "*Christie*". La mateixa serenor sembla imposar-se en el "Gloria", on les veus solistes dialoguen amb el cor. El "Credo" es vincla a la inflexió dramàtica de l'encarnació humana de Déu, incloent-hi el turment i la mort de Crist a la creu, per donar pas a la lluminosa secció corresponent a la resurrecció. Sens dubte, aquesta és la part de la *Missa* més lluïda, sense menystenir els melismes

inicials del "Sanctus" o l'intimisme de l'"Agnus Dei" conclusiu.

Música i llegenda

Poques obres musicals com el *Requiem, en Re menor, KV 626* de Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791) han estat tan envoltades de llegenda. Però els suposats enigmes han donat pas a explicacions ben prosaiques: l'encàrrec de la missa de difunts no li va arribar a Mozart del més enllà, sinó d'un aristòcrata que encarregava anònimament, i mitjançant asèptics missatgers, composicions que pagava molt bé i que després feia passar per pròpies. Era el comte Franz Walsegg-Stuppach, que havia enviadat el febrer del 1791 i que poc després va enviar un dels seus criats

“El resultat és una obra monumental, una resposta beatífica al misteri de la mort, que Mozart sempre va veure com “la veritable i millor amiga de l’home”, tal com havia escrit al seu pare la primavera del 1787, setmanes abans de la mort de Leopold...”

a casa de Mozart per encarregar-li un *Requiem* sense revelar la identitat del peticionari. El músic moriria la nit del 4 al 5 de desembre del mateix any sense haver pogut acabar l'obra. I la llegenda explica que Mozart, malalt, hauria declarat temps abans a la seva esposa Constanze que l'enviat del comte era un emissari del més enllà i que escrivia el *Requiem* per a si mateix.

El cas és que aquell any de 1791 seria d'una activitat febril per a Mozart: a l'encàrrec del *Requiem* s'han de sumar els de dues òperes (*La flauta màgica* i *La clemenza di Tito*), el *Concert per a clarinet* i petites obres mestres, com el motet *Ave verum* i dues cantates maçòniques. Era difícil, doncs, que el *Requiem* es pogués acabar a temps. D'això se'n van encarregar primer Joseph von Eybler i després Franz-Xaver Süssmayr, deixebles de Mozart, a petició de la ja vídua Constanze. I és que Walsegg-Stuppach reclamava la partitura a l'efecte de fer-la passar com a pròpia als funerals per a la seva esposa. Però no va ser fins al desembre del 1793 que el comte vidu va poder satisfer el seu desig. De fet, el *Requiem* de Mozart ja s'havia interpretat onze mesos abans, en un concert benèfic per a la vídua

del compositor.

El desordre dels manuscrits i els testimonis de l'època no han impedit veure quines són les parts de l'obra concebudes íntegrament per Mozart, les tan sols esbossades i les que són d'autoria exclusiva de Süssmayr. Sabem que l'"Introitus" i el "Kyrie", amb l'impressionant passatge fugat, es deuen exclusivament a Mozart. Potser per això, i per curar-se en salut, Süssmayr va optar per repetir-lo al final de l'obra, per reblar l'autoritat mozartiana. D'altres passatges, com una part de la "Sequentia" ("*Dies irae*", "*Tuba mirum*", "*Rex tremendae*", "*Recordare*", "*Confutatis*" i "*Lacrimosa*") són d'autoria compartida: normalment, les veus i el baix són de Mozart i la resta de l'orquestració de Süssmayr, tot i algunes línies instrumentals –per exemple, els trombons de l'inici del "*Tuba mirum*"– del mateix Mozart. D'altra banda, el "Sanctus-Benedictus" i l'"Agnus Dei", així com el final del "*Lacrimosa*", són de Süssmayr.

El resultat és una obra monumental, una resposta beatífica al misteri de la mort, que Mozart sempre va veure com "*la veritable i millor amiga de l'home*", tal com havia escrit al seu pare la primavera del 1787, setmanes abans de la mort de Leopold, el progenitor que va vetllar per mostrar al món el nen prodigi de Salzburg. És possible que les sinceres creences religioses de Mozart i la seva relació amb la francmaçoneria, tot maldant per un món lliure, fraternal i igualitari, ajudessin a llegir en clau humana i propera l'ineludible final de la vida. I ho va fer llegant-nos una música de transcendència immarcescible.

Aquell any...

1674

Música

El compositor alemany Johann Caspar von Kerll probablement compon aquest any la seva *Missa Superba*. Cap al final de la seva vida Johann Sebastian Bach escriurà un dels seus diversos "Sanctus" prenent com a model aquesta composició d'un autor que influiria també altres compositors, com Händel.

Història

Pel Tractat de Westminster, que posa fi a la guerra entre Anglaterra i els Països Baixos, els neerlandesos es veuen obligats a retornar als anglesos els Nous Països Baixos, la colònia de la costa est de Nord-amèrica que actualment formen els estats de Nova York, Nova Jersey, Delaware i Connecticut.

Art

Gian Lorenzo Bernini finalitza l'escultura de l'*Éxtasi de la beata Ludovica Albertoni*, que queda instal·lada a la capella Altieri de l'església de San Francesco a Ripa, de Roma, on encara es pot visitar. Aquesta serà una de les últimes obres de l'artista italià, que en aquest moment té 75 anys.

Cultura

Mor a la ciutat de Londres, als seixanta-cinc anys, el poeta anglès John Milton. De la seva producció destaca sobretot el poema èpic *Paradise lost* (El paradís perdut), considerada una de les obres mestres de la poesia universal i gran influència per a tota la poesia anglesa posterior.

Ciència

El científic i inventor holandès Antonie Philips van Leeuwenhoek es converteix en la primera persona a observar bacteris i microorganismes. Així ho deixa escrit en una carta datada aquest any. L'observació té lloc en un llac, prop de la localitat de Delft, amb l'ajuda de les lents que ell mateix ha dissenyat.

1791

Música

Wolfgang Amadeus Mozart comença a compondre un *Requiem* per encàrrec d'un aristòcrata, el comte Franz von Walsegg, que acostumava a fer passar per pròpies obres d'altri. Malauradament l'obra quedarà inacabada a mig "*Lacrimosa*" i haurà de ser un dels seus deixebles, Franz-Xaver Süssmayr, qui la completi.

Història

El Parlament de la Confederació de Polònia i Lituània (coneguda també amb el nom de República de les Dues Nacions) aprova la Llei de Govern i es converteix en la primera constitució moderna adoptada a Europa d'una manera democràtica. Es coneixerà amb el nom de Constitució del 3 de maig de 1791.

Art

Francesc Pla, més conegut pel sobrenom del Vigatà, un dels artistes catalans més destacats del seu temps, pinta el gran saló del Palau Moja de Barcelona, l'estança més important de l'edifici. Les pintures murals reproduïen escenes històriques, a més de retrats de la família Moja i garlandes de flors.

Cultura

Es publica per primera vegada *El somni del pavelló vermell* de Cao Xueqin, considerada una novel·la fonamental de la literatura xinesa. La història, que té trets autobiogràfics, descriu la història d'amor tràgic de dos amants, però també retrata la vida i els costums de l'aristocràcia de la dinastia Qing.

Ciència

Michael Faraday neix a la localitat de Newington Butts, al sud-est de Londres. Es convertirà en un dels grans científics del segle XIX, tot sobresortint en els camps de l'electroquímica i l'electromagnetisme. Entre les seves nombroses aportacions, destaca la invenció del primer motor elèctric, capaç de transformar l'electricitat en moviment.

Biografies

Katja Stuber,
soprano

Nascuda a Roding, es graduà a l'Acadèmia de Música i Teatre de Munic amb Christian Gerhaher (2008). Assistí a seminaris d'oratori i lied a Munic, amb Christoph Hammer, Juliane Banse i Helmut Deutsch. A Saarbrücken completà classes magistrals amb Ruth Ziesak, també amb menció honorífica (2011). Treballa amb Margreet Honig a Amsterdam.

La temporada 2009-10 fou membre de l'Staatstheater am Gärtnerplatz de Munic, després de Darmstadt (2007-2014) i ser convidada a l'Staatstheater de Bonn. El 2011 debutà a Bayreuth com a jove pastor de *Tannhäuser* (Th. Hengelbrock), i entre 2012-2014 amb Ch. Thielemann i A. Kober. També hi ha cantat el *Requiem* de Mozart i *Dido & Aeneas* de Purcell.

En concert ha actuat amb el Balthasar Neumann Ensemble, les simfòniques de la Ràdio de Baviera, WDR de Colònia, NDR d'Hamburg, Gewandhaus de Leipzig, Concertgebouw, de la Ràdio Sueca, i Akademie für Alte Musik de Berlín i Tonhalle Orchester de Zuric. Dirigida per D. Harding, P. Dijkstra, Th. Hengelbrock, G. Antonini, Ph. Herreweghe, H. Blomstedt...

El 2016 va publicar el primer CD, *Lachen und Weinen*, amb cançons de Schubert, Hindemith i Weill. Està becada per la Yehudi Menuhin Live Music Now, Deutsche Bühnenerverein i Deutsche Musikrat.

Des del curs 2017-18 forma part de l'Escola de Música Sacra i Educació Musical a Regensburg.

Marion Eckstein,
contralt

Nascuda a Bernkastel-Kues, es graduà a la Universitat de Música d'Stuttgart i amplià coneixements amb J. Hamari, D. Vejzovic, G. Bumbry, A. Reynolds, O. Hillebrand i L. de Vol.

Té en repertori Barroc, Classicisme i Romanticisme, fins al segle XX. Reclamada internacionalment, és artista habitual del Bachfest Leipzig o Salzburger Festspiele, i a la Konzerthaus de Berlín, Alte Oper Frankfurt, Suntory Hall de Tokio, Tonhalle de Zuric, Royal Concertgebouw Amsterdam o Konzerthaus de Viena.

Ha estat dirigida per Ch. Arming, I. Bolton, R. Jacobs, K. Johannsen, L. Rémy, H. Rilling, Ch. Spering..., amb la Gewandhausorchester de Leipzig, Staatskapelle de Dresden, Tonhalle-Orchester de Zuric, WDR Sinfonieorchester, Freiburger Barockorchester, Bach-Collegium Stuttgart i Balthasar Neumann Ensemble.

En una estreta relació amb Th. Hengelbrock, ha cantat la *Missa en Si menor* de Bach, *Elias* de Mendelssohn, *Parsifal* de Wagner i *Dido & Aeneas* de Purcell.

La seva agenda més recent inclou *Carmen i L'holandès errant* a Stuttgart, *Il tutore* de Hasse, *Perle* de Pflüger, els rols d'Erda, primera Norma, *Suor Angelica* de Puccini i *Alcina* de Händel.

Té nombrosos àlbums al mercat: *Kindertotenlieder* de G. Mahler, *Altenberg-Lieder* de Berg i *Lotti-Zelenka-Bach*, que va rebre un premi Gramophone en la categoria de música vocal barroca.

Jan Petryka, tenor

Nascut a Varsòvia, va créixer a Linz. Iniciat com a violoncel·lista, s'introduí al cant amb G. Schulz a Viena, on el 2012 es graduà en lied-oratori (amb R. Hansmann, M. Lipovšek).

Ha col·laborat amb l'Arnold Schoenberg Chor, Radiosymphonieorchester de Viena, OBC, Mozarteum Orchester de Salzburg amb I. Bolton, Bruckner Orchester de Linz (D. Russel Davies) i Les Musiciens du Louvre (M. Minkowski), entre d'altres, que l'han confirmat al panorama internacional.

Va assumir el rol principal de *Belshazzar* de Händel i ha actuat en nombrosos escenaris operístics: Wiener Staatsoper, Teatro Comunale de Ferrara i Theater an der Wien. Com a resident de l'Opéra de Lió ha cantat *La flauta màgica* i també *Die Gezeichneten* de Schreker.

Especialment interessat en el Barroc, col·labora amb el Bach Consort de Viena, Orchester der Wiener Akademie, L'Orfeo Barockorchester, Solamente Naturali de Bratislava, Collegium Vocale de Lucerna i Arte di Suonatori de Wroclaw. També col·labora en nombrosos projectes amb el Cinquecento Renaissance Vocal, mentre que en una intensa tasca en lied i música de cambra ha coincidit amb R. Holl, H. Deutsch, P. Laurent Aimard, R. Vignoles, M. Lademann i D. Lutz. I quant a música contemporània, col·labora amb els compositors Johanna Doderer, Kurt Schwertsik, Elisabeth Naske i Tristan Schulze.

Reinhard Mayr, baix

Després de començar la seva trajectòria a l'Anton Bruckner Konservatorium de Linz, passà a la Musikakademie de Basilea. Després estudià lied i oratori a la Universität für Musik und Darstellende Kunst de Viena amb Robert Holl.

Com a estudiant assumí el rol de Sprecher de *La flauta màgica*, Alidoro de *La Cenerentola*, que va oferir en quatre temporades com a resident a la Volksoper de Viena, on també cantà Sarastro, Masetto, Colline i Varlaam. El 1998 debutà a la Wiener Staatsoper. La temporada 2001-02 s'afegí als Operhauses Zürich i hi ha cantat més d'una cinquantena de rols de baix d'*Il ritorno d'Ulisse in patria* (amb N. Harnoncourt), *Radamisto* (amb W. Christie), *Masetto*, *Die Frau ohne Schatten* i *Die Fledermaus* (amb F. Welser-Möst). Debutà al Festival de Salzburg com a Obrist (*Soldaten*) de B. A. Zimmermann.

En l'àmbit barroc és convidat habitual de L'Orfeo Barockorchester i M. Gaigg, i ha cantat *Die wüste Insel* de Haydn i *Orpheus* de Telemann.

Les darreres temporades ha actuat a sales prestigioses, com el Musikverein de Viena, Royal Albert Hall, Concertgebouw d'Amsterdam, Gewandhaus de Leipzig, Tonhalle de Zurich, i sota la batuta de F. Welser-Möst, N. Harnoncourt, R. Chailly, N. Norrington, B. De Billy, D. Russell Davies i Th. Hengelbrock, entre d'altres.

Balthasar Neumann Chor

Balthasar Neumann (1687-1753), que dona nom al cor i l'orquestra, va ser un memorable arquitecte del Barroc i alhora representa una innovadora creativitat i una mirada global. Com a arquitecte va ser un pioner, en combinar per primera vegada arquitectura, pintura, escultures i jardins. Els seus ideals integren l'ànima dels Balthasar Neumann Chor und Orchester, juntament amb el seu director artístic, Thomas Hengelbrock. El director, el cor i l'orquestra busquen generar una estreta interacció de les arts. Gràcies a Evonik Industries poden dur a terme recerques musicològiques i recuperar tresors musicals. I els resultats constitueixen uns programes que abasten diverses èpoques i gèneres musicals, estudiats de manera escaient per a cada cas i sala de concerts. Així, el coneixement assolit queda palès per mitjà de la sonoritat, que recull la tradició recopilada i enriquida amb la passió inherent per la música i el desig de mostrar-ho al públic.

Thomas Hengelbrock fundà el Balthasar Neumann Chor el 1991, i ben aviat assolí un gran prestigi internacional. El 2011 la revista britànica «Gramophone» el va considerar una dels millors cors del món, gràcies a la seva gran qualitat musical i a la versatilitat artística. Cadascun dels cantants està preparat per esdevenir solista o cantaire del grup, la qual cosa resulta en una exigència única i poder abastar un repertori molt ampli, tant enfocat al període romàntic, compaginat amb l'estrena d'obres contemporànies, però sense deixar la música dels segles XVII i XVIII.

El Cor ha assolit prestigi internacional gràcies a unes produccions escèniques innovadores, tot vinculant diversos gèneres artístics; així van néixer, junt amb els actors Klaus Maria Brandauer i Johanna Wokalek, diferents projectes musicoliteraris, i el CD *Nachtwache*, que combina obres a cappella del Romanticisme amb lírica i prosa. La trajectòria del cor i l'orquestra ha estat motiu de reconeixements i guardons, com el Kulturpreis de Baden-Württemberg, diversos premis Echo i, darrerament, el Gramophone Award pel CD *Lotti-Zelenka-Bach*.

Balthasar Neumann Orchester

Thomas Hengelbrock fundà el Balthasar Neumann Ensemble el 1995 aplegant excel·lents músics internacional. El grup ha assolit prestigi per unes interpretacions innovadores i precises, en una tasca que vol assolir una síntesi entre el repertori i la recerca, trets que identifiquen els seus programes de concerts i els projectes operístics, tot abastant diverses èpoques i gèneres musicals. La seva interpretació recolza en una base documentada històricament, per la qual cosa des de les obres del Barroc primerenc fins a principis del segle XX són presentades amb instruments autèntics i adequats a cada sala de concerts. L'orquestra és convidada als escenaris i centres musicals més importants, com el Festival de Baden-Baden, Opéra de París, Teatro Real de Madrid, Konzerthaus de Dortmund, Philharmonie d'Essen o Festival de Salzburg. Els directors Teodor Currentzis i Pablo Heras-Casado hi col·laboren habitualment, juntament amb els diversos projectes elaborats entre el director Th. Hengelbrock i el Balthasar Neumann Chor.

Darrerament ha participat en els DVD de *Lehisir d'amore* de Donizetti, amb R. Villazón, i el *Don Giovanni* de Mozart, amb A. Netrebko i E. Schrott.

Thomas Hengelbrock, director

És el fundador i director del Balthasar Neumann Chor und Orchester, director principal de l'NDR Elbphilharmonie Orchester i director associat de l'Orchestre de París. El seu repertori abasta des de la música del segle XVII fins a obres contemporànies i inclou tots els gèneres. A causa de la seva ferma voluntat de descobrir noves vies i l'originalitat de la interpretació musical, és un dels directors més reclamats actualment. Amb la seva fusió entre obres contemporànies i del Barroc acompanyades per una dramaturgia elaborada, i vinculant diversos gèneres, com la música, la literatura, la interpretació i la dansa aconsegueix projectes escènics molt originals.

Ha actuat amb la Filharmònica de Munic, Simfònica de la Ràdio de Baviera, Filharmònica de Viena o l'Orquestra del Concertgebouw d'Amsterdam. I ha dirigit òperes al Teatro Real de Madrid, Opéra de París, Festival de Baden-Baden i Konzerthaus de Dortmund, juntament amb Plácido Domingo, Cecilia Bartoli, Anna Netrebko i Christian Gerhaher, entre altres intèrprets.

La seva discografia inclou quatre CD amb *Simfonies* de Mahler, Dvořák, Mendelssohn, Schumann i Schubert, i també ha fet nombroses gires per Alemanya, Europa i l'Àsia, juntament amb les seves formacions.

Balthasar Neumann Orchester

Violins I

Baptiste Lopez, concertino
Basma Abdel-Rahim
Benjamin Chavrier
Ulrike Engel
Corinna Guthmann
Anna Melkonyan
Henriette Otto
Jenny Peña Campo
Andrea Rognoni
Bettina Van Roosebeke

Violins II

Verena Sommer, solista
Javier Cantillo Laffita
David Gramse
Danielle Gonzalez Sanchez
Pablo Gutierrez
Fritz Kircher
Anna Morozkina
Monika Nußbacher
Verena Schoneweg

Viols

Donata Böcking, solista
Delphine Blanc
Osvaldo Enriquez Castro
Firmian Lermer
Danka Nikolic
Rafael Roth

Violoncels

Christoph Dangel, solista
Vladimir Bogdanovic
Lorenzo Meseguer
Kaamel Salah-Eldin
Luis Zorita

Contrabaixos

Davide Vittone, solista
Nicola dal Maso
Diego Zecharies

Clarinets

Florian Schüle
Sebastian Kürzl

Fagots

Carles Cristobal
Györgyi Farkas

Trompetes

Moritz Görg
Lukas Reiß

Trombons

Michael Steinkühler
Frank Szathmary-Filipitsch
Patrick Flassig
Max Eisenhut

Timbales

Friedhelm May

Orgue

Michael Behringer

Balthasar Neumann Chor

Director del cor

Detlef Bratschke

Sopranos

Anja Bittner
Annemei Blessing-Leyhausen
Margaret Hunter
Heike Heilmann
Akiko Ito,
Katia Plaschka
Sibylle Schaible-Sacherer
Agnes Scheibelreiter
Katja Stuber
Christine Süßmuth
Aija Veismane
Dorothee Wohlgemuth

Contralts

Anne Bierwirth
Marion Eckstein
Petra Ehrismann
Anne Greiling
Dina König
Susan Marquardt
Barbara Ostertag
Mona Spägele
Eva Summerer
Lisa Weiss
Ute Weitkämper

Tenors

Nils Giebelhausen
Nino Gmünder
Bernd Lambauer
Mirko Ludwig
Tiago Oliveira

Jan Petryka

Jakob Pilgram
Victor Schiering
Gabriel Sin

Baixos

Andrey Akhmetov
Ralf Ernst
Friedemann Klos
Reinhard Mayr
Tobias Müller-Kopp
Carsten Krüger
Michael Pannes
Raimonds Spogis
Andreas Werner
Hans Wijers

Playlist

En aquest espai analitzem alguns exemples que constitueixen el cant del cigne de grans compositors. Un moment conclusiu en les seves biografies, però en el qual van néixer testaments transcendentals tan corprenedors com el *Requiem* de Mozart.

F. Schubert: Sonata núm. 21, en Si bemoll major, D. 960

Autèntic comiat musical del compositor vienès, va ser escrita dos mesos abans de morir l'any 1828. Afectat per la sífilis, escriu una obra grandiosa que per la mutació de colors i canvis de llum es pot considerar un monument sonor. Sens dubte, una de les grans contribucions a la literatura pianística.

Alfred Brendel, Philips

G. Verdi: Falstaff

Estrenada a La Scala de Milà l'any 1883 (i al Gran Teatre del Liceu només tres anys després), va ser la darrera de les òperes de Verdi, després d'*Aida* i *Otello*. Segona òpera bufa (en un corpus de vint-i-sis títols), és una adaptació d'una obra de Shakespeare i es clou amb la fuga cèlebre: "*Tutto nel mondo è burla*".

T. Gobbi, R. Panerai, L. Alva, E. Schwarzkopf, A. Moffo, Wiener Philharmoniker, H. Von Karajan, EMI

G. Mahler: "Adagio" de la Simfonia núm. 10

Mahler va treballar en aquest projecte durant l'any 1910 (un any abans de la seva mort). Només va poder enllestir-ne el primer temps, tot i que en va plantejar els altres moviments. La resta van ser objecte de la reconstrucció de Deryck Cooke a partir de les notes manuscrites del compositor que conservava Alma Mahler. Hi predominen les harmonies cromàtiques molt properes a l'atonalitat. Wiener Philharmoniker, D. Harding, Deutsche Grammophon

J. S. Bach: L'art de la fuga, BWV 1080

Tot i que és considerada la darrera obra de J. S. Bach, segons Johann Nikolaus Forkel, el seu primer biògraf, Bach—des del llit i cec—va dictar al seu gendre (Christoph Altnikol) el darrer dels divuit corals de Leipzig: *Davant del teu tron, jo compareixo*, BWV 668, segurament una llegenda inventada pel seu fill Carl Philip. *L'art de la fuga*, tot i restar inacabada, és un dels millors exemples de contrapunt a partir d'un mateix tema. Com que es va publicar sense ordre ni indicació sobre instrumentació, se'n van desenvolupar diferents versions.

H. Walcha, Archiv

R. Strauss: Vier letzte Lieder

Estrenats l'any 1950 al Royal Albert Hall a càrrec de Kirsten Flagstad, l'orquestra Philharmonia i Wilhelm Furtwängler, són la darrera obra de Richard Strauss. Escrits quan tenia 84 anys al mateix moment que *Besinnung* per a cor mixt, representen l'adeu al Romanticisme i també l'acceptació del final de la vida. J. Norman, Gewandhaus Leipzig, K. Masur, Philips

A. Bruckner: Simfonia núm. 9

La mala rebuda de la seva *Vuitena Simfonia* va descoratjar el compositor a desenvolupar els primers esbossos de la número 9, que havia escrit durant l'any 1887. No va ser fins el 1894, dos anys abans del seu traspàs, quan clou el primer temps. Incompleta en el "Finale", Bruckner, que pivota entre la grandesa de Wagner i la inspiració de Bach, encara hi treballava el dia de la seva mort.

Berliner Philharmoniker, G. Wand, RCA

F. Mendelssohn: Quartet núm. 6, en Fa menor, op. 80

Escrit l'any 1847 després d'un viatge a Anglaterra i Frankfurt on rep la notícia de la mort de la seva germana Fanny. El trauma és tan gran que es va veure incapaç de tornar a escriure música durant un temps. De viatge a Suïssa, Mendelssohn escriu aquest "rèquiem" instrumental per a ella. Dos mesos després el compositor moria i aquesta partitura representa la seva gran darrera obra.

Emerson Quartet, Deutsche Grammophon

J. Guinjoan: La llum naixent

A partir d'uns versos del poeta Antoni Clapés, el compositor de Riudoms, traspasat aquest dia 1 de gener passat, va deixar acabada una darrera peça de piano: una dolça pregària musical dedicada al pianista Javier Perianes; una mena de *Morgen* de Richard Strauss. Encara per estrenar, tindrem el goig de sentir la primera audició en aquest mateix escenari el proper 26 de març de 2019, a càrrec del seu beneficiari.

Textos

Johann Caspar Kerll (1627-1693):

Missa superba

Kyrie

Kyrie, eleison.

Christe, eleison.

Kyrie, eleison

Gloria

Gloria in excelsis Deo

et in terra pax hominibus

bonae voluntatis.

Laudamus te, benedicimus te,

adoramus te, glorificamus te.

Gratias agimus tibi

propter magnum gloriam tuam.

Domine Deus, Rex coelestis,

Deus pater omnipotens.

Domine Fili unigenite, Jesu Christe.

Domine Deus, Agnus Dei, Filius patris.

Qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

Qui tollis peccata mundi,

suscipe deprecationem nostram.

Qui sedes ad dexteram patris, miserere nobis.

Quoniam tu solus sanctus, tu solus Dominus,

tu solus altissimus, Jesu Christe.

Cum sancto spiritu in gloria Dei patris. Amen.

Credo

Credo in unum Deum, Patrem omnipotentem,

factorem caeli et terre,

visibilium omnium et invisibilium.

Et in unum Dominum Iesum Christum,

Filium Dei unigenitum,

et ex Patre natum ante omnia saecula.

Deum de Deo, lumen de lumine,

Deum verum de Deo vero,

genitum, non factum,

consubstantialem Patri:

per quem omnia facta sunt.

Qui propter nos homines et propter nostram

salutem descendit de caelis.

Et incarnatus est de Spiritu Sancto

ex Maria Virgine, et homo factus est.

Crucifixus etiam pro nobis

sub Pontio Pilato; passus et sepultus est,

et resurrexit tertia die,

secundum Scripturas,

et ascendit in caelum, sedet ad dexteram Patris.

Et iterum venturus est cum gloria,

iudicare vivos et mortuos,

cuius regni non erit finis.

Senyor, tingueu pietat de nosaltres

Crist, tingueu pietat de nosaltres

Senyor, tingueu pietat de nosaltres.

Glòria a Déu a dalt del cel,

i a la terra pau als homes que estimen el Senyor.

Us lloem, us beneïm,

us adorem, us glorifiquem,

us donem gràcies,

per la vostra immensa glòria,

Senyor Déu, Rei celestial,

Déu Pare omnipotent.

Senyor, Fill unigènit, Jesucrist,

Senyor Déu, Anyell de Déu, Fill del Pare,

vós, que lleveu el pecat del món,

tingueu pietat de nosaltres;

vós, que lleveu el pecat del món,

acolliu la nostra súplica.

Vós, que seieu a la dreta del Pare,

tingueu pietat de nosaltres.

Perquè vós sou l'únic Sant, vós l'únic Senyor,

vós l'únic Altíssim, Jesucrist, Amen.

Et exspecto resurrectionem mortuorum,

et vitam venturi saeculi.

Amén.

**Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791):
*Requiem en Re menor, KV 626***

Introitus

(S. & Chorus)

Requiem aeternam dona eis,
Domine:
et lux perpetua luceat eis.
(Ps. 64, 2-3)

Te decet hymnus, Deus, in Sion,
et tibi reddetur votum in Jerusalem:
Exaudi orationem meam,
ad te omnis caro veniet.
Requiem aeternam dona eis,
Domine:
et lux perpetua luceat eis.

Kyrie

(Chorus)

Kyrie eleison.
Christe eleison.
Kyrie eleison.

Sequentia

(Chorus)

Dies irae, dies illa,
Solvat saeculum in favilla:
teste David cum Sibylla.
Quantus tremor est futurus,
quando iudex est venturus,
cuncta stricte discussurus!

(S.A.T.B.)

Tuba mirum spargens sonum
per sepulchra regionum,
coget omnes ante thronum.
Mors stupebit et natura,
cum resurget creatura,
judicanti responsura.
Liber scriptus proferetur,
in quo totum continetur,
unde mundus iudicetur.
Iudex ergo cum sedebit,
quidquid latet apparebit:
nil inultum remanebit.
Quid sum miser tunc dicturus?
Quem patronum rogaturus,
cum vix justus sit securus?

(Chorus)

Rex tremendae majestatis,
qui salvandos salvas gratis,
salva me, fons pietatis.

Introit

(Solistes i cor)

Dona'ls el repòs etern,
Senyor:
i que la llum eterna els il·lumini.
(Salm 64, 2-3)

Per tu, oh Déu, aquest himne a Sió,
i per tu els nostres vots a Jerusalem.
Escolta la meva pregària;
tota carn vindrà cap a tu.
Dona'ls el repòs etern,
Senyor:
i que la llum perpètua els il·lumini.

Kyrie

(Cor)

Senyor, tingueu pietat.
Crist, tingueu pietat.
Senyor, tingueu pietat.

Sequentia

(Cor)

Dia d'ira serà aquell dia,
en què reduirà el món a cendra:
David i la Sibil·la afirmaren.
Gran espant sobrevindrà
quan el Jutge arribarà
a escutar-ho tot rigorosament!

(Solistes)

El so esclatant de la trompeta
ressonant per les tombes,
reunirà tothom davant el tron.
La mort i la natura s'astoraran
quan la criatura ressuscitarà
per respondre al judici.
S'obrirà el llibre
que conté tot allò
que ha de ser jutjat del món.
Quan el Jutge, doncs, seurà,
tot allò amagat apareixerà;
res no romandrà impune
Malaurat, què diré jo aleshores?
A quin amo pregaré,
quan ni els justos estaran segurs?

(Cor)

Rei de majestat temible,
que salves lliurement, els qui s'han de salvar,
salva'm a mi, font de bondat.

(S.A.T.B.)

Recordare, Jesu pie,
quod sum causa tuae viae:
ne me perdas illa die.
Quaerens me, sedisti lassus,
redemisti crucem passus:
tantus labor non sit cassus.

Juste iudex ultionis,
donum fac remissionis,
ante diem rationis.
Ingemisco, tamquam reus:
culpa rubet vultus meus:
supplicanti parce, Deus.
Qui Mariam absolvisti,
et latronem exaudisti,
mihi quoque spem dedisti.
Preces meae non sunt dignae:
Sed tu bonus fac benigne,
ne perenni cremer igne.
Inter oves locum praesta,
et ab haedis me sequestra,
statuents in parte dextra.

(Chorus)

Confutatis maledictis,
flammis acribus addictis.
Voca me cum benedictis.
Oro supplex et acclinis,
cor contritum quasi cinis:
Gere curam mei finis.

(S.A.T.B.)

Lacrimosa dies illa,
qua resurget ex favilla
judicandus homo reus.
Huic ergo parce Deus,
pie Jesu Domine;
dona eis requiem.
Amen.

Offertorium

(Soli & Chorus)

Domine Jesu Christe,
Rex gloriae, libera animas,
omnium fidelium defunctorum
de poenis inferni
et de profundo lacu:
libera eas de ore leonis,
ne absorbeat eas tartarus,
ne cadant in obscurum:
sed signifer sanctus michael
repraesentet eas in lucem sanctam:
quan olim abrahamae promisisti
et semini ejus.

(Solistes)

Recorda't, pietós Jesús,
que soc la causa de la teva vinguda:
no em perdis aquell dia.
T'has assegut, cansat de buscar-me,
m'has redimit pel sofriment en creu;
que tant esforç no sigui en va.

Jutge que castigues amb justícia,
fes-me do del perdó
abans del dia del Judici.
Gemego com un culpable,
la culpa m'enrogeix el rostre;
Déu, perdona el qui et suplica.
Tu que vas absoldre Maria,
i que escoltares el lladre,
a mi esperança em donares.
Els meus precis no són dignes,
però tu, tan bo, per la teva bondat,
fes que no cremi al foc etern.
Dona'm lloc en el teu ramat,
separa'm dels bocs,
i posa'm a la dreta.

(Cor)

Quan els maleïts, confosos,
seran lliurats a les flames venjatives,
crida'm amb els beneïts.
Suplicant i prosternat,
el cor contrit com la cendra,
et conjuro que t'apiadis de la meva fi.

(Solistes)

Dia de llàgrimes aquell
en què renaixerà de la cendra
l'home culpable, per ser jutjat.
Perdona'l, doncs, oh Déu.
Jesús misericordiós, Senyor,
dona'ls repòs.
Amén.

Ofertori

(Solo i cor)

Senyor Jesucrist,
rei de la glòria, allibera totes les ànimes
dels fidels difunts,
de les penes dels inferns
i de les aigües profundes.
Allibera'ls de la boca del lleó,
que l'abisme no els engoleixi,
i que no caiguin a les tenebres,
sinó que l'abanderat sant Miquel
els condueixi a la llum santa.
Tal com prometeres antany a Abraham
i als seus descendents.

Discografia

Palau 100
Thomas Hengelbrock
Requiem de Mozart
28.01.19

(Chorus)
Hostias et preces tibi, Domine,
laudis offerimus:
tu suscipe pro animabus illis,
quarum hodie memoriam facimus:
fac eas, Domine,
de morte transire ad vitam:
quam olim Abrahae promisisti
et semini ejus.

Sanctus
(Chorus)
Sanctus, sanctus,
sanctus, Dominus Deus Sabaoth.
Pleni sunt caeli
et terra gloria tua.
Osanna in excelsis.

Benedictus
(S.A.T.B.)
Benedictus qui venit
in nomine Domini.
(Chorus)
Osanna in excelsis.

Agnus Dei
(Chorus)
Agnus Dei,
qui tollis peccata mundi,
dona eis requiem.
Agnus Dei,
qui tollis peccata mundi,
dona eis requiem.
Agnus Dei,
qui tollis peccata mundi,
dona eis requiem sempiternam.

Communio
(S. & Chorus)
Lux aeterna luceat eis, Domine:
Cum sanctis tuis in aeternum:
quia pius es.
Requiem aeternam dona eis,
Domine,
et lux perpetua luceat eis.
Cum sanctis tuis in aeternum:
quia pius es.

(Cor)
Sacrificis i precis de lloança, Senyor,
t'oferim.
Rep-los per aquelles ànimes
de què avui fem memòria.
Fes-les, Senyor, passar
de mort a vida.
Tal com prometeres antany a Abraham
i als seus descendents.

Sanctus
(Cors)
Sant, sant,
sant és el Senyor Déu dels exèrcits.
El cel i la terra són plens
de la teva glòria.
Hosanna a les altures.

Benedictus
(Solistes)
Beneït el qui ve
en nom del Senyor.
(Cors)
Hosanna a les altures.

Agnus Dei
(Cors)
Anyell de Déu,
tu que llesves el pecat del món,
dona'ls el repòs.
Anyell de Déu,
tu que llesves el pecat del món,
dona'ls el repòs.
Anyell de Déu,
tu que llesves el pecat del món,
dona'ls el repòs etern.

Comunió
(Solistes i cor)
Que la llum perpètua els il·lumini, Senyor,
amb els teus sants i per sempre,
tu que ets misericordiós.
Dona'ls el repòs etern,
Senyor,
i que la llum perpètua els il·lumini.
Amb els teus sants i per sempre,
tu que ets misericordiós.

Johann Caspar Kerll: *Missa Superba*

Balthasar Neumann Chor und Orchester. Thomas Hengelbrock, director. Hänssler/SWR Music.

Neue Hofkapelle München. Orpheus Chor München. Gerd Guglhör, director. Arte Nova/BMG.

W. A. Mozart: *Requiem en Re menor, KV 626*.

Barbara Bonney, Anne Sofie von Otter, Hans Peter Blochwitz, Willard White. Monteverdi Choir. English Baroque Soloists. John Eliot Gardiner, director. Philips.

Barbara Bonney, Anne Sofie von Otter, Anthony Rolfe Johnson, Alastair Miles. Monteverdi Choir. English Baroque Soloists. John Eliot Gardiner. Philips. DVD (enregistrat al Palau de la Música Catalana el 1991).

Christine Schäffer, Bernarda Fink, Kurt Streit, Gerald Finley. Arnold Schönberg Chor. Concentus Musicus Wien. Nikolaus Harnoncourt, director. Deutsche Harmonia Mundi.

Edith Mathis, Julia Hamari, Wieslaw Ochman, Karl Ridderbusch. Konzertvereinigung Wiener Staatsopernchor. Wiener Philharmoniker. Karl Böhm, director. Deutsche Grammophon.

Wilma Lipp, Hilde Rössel-Majdan, Anton Dermota, Walter Berry. Wiener Singverein. Berliner Philharmoniker. Herbert von Karajan, director. Deutsche Grammophon.

Helen Donath, Christa Ludwug, Robert Tear, Robert Lloyd. Philharmonia Chorus. Philharmonia Orchestra. Carlo Maria Giulini, director. EMI.

Margaret Price, Trudeliese Schmidt, Francisco Araiza, Theo Adam. Rundfunkchor Leipzig. Staatskapelle Dresden. Peter Schreier, director. Philips.

Carolyn Sampson, Marianne Beate Kielland, Makoto Sakurada, Christian Immler. Bach Collegium Japan. Masaaka Suzuki, director. Bis.

Montserrat Figueras, Claudia Schubert, Gerd Türk, Stephan Schreckenberger. La Capella Reial de Catalunya. Le Concert des Nations. Jordi Savall, director. Alia Vox.

Emma Kirkby, Carolyn Watkinson, Anthony Rolfe-Johnson, David Thomas. Westminster Cathedral Boys Choir. Chorus & Orchestra of The Academy of Ancient Music. Christopher Hogwood, director. L'Oiseau-Lyre.

Enregistraments disponibles a Spotify
i altres serveis i plataformes de música digital

Selecció a càrrec de Javier Pérez Senz,
periodista i crític musical

Mecenes Protectors

Mecenes d'Honor

Mitjans Col·laboradors

Col·laboradors

Aenor – Armand Basi – Autoritat Portuària de Barcelona – Bagués-Masriera Joiers –
Coca-Cola – Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports – Deloitte – Eurofirms ETT S.L.U. –
Fundació Antiques Caixes Catalanes BBVA/CX – Fundació Caixa d'Enginers – Fundació Castell de Peralada –
Fundació Metalquímia – Helvetia Compañía Suiza S.A. de Seguros y Reaseguros – Hoteles Catalonia –
La Fageda – Quadis – Roca Junyent, S.L.P. – Saba Infraestructures, S.A. –
Samsung Electronics Iberia S.A.U. – Scasi Soluciones de Impresión S.L. – Serunió

Amics Benefactors

Ascensores Jordà, S.A. – EPSON Ibérica, S.A.U. – Fundació Antoni Serra Santamans –
Inclos Interiorisme S.L. – Maquimpres, S.A. – Teatre Romea – Veolia Serveis Catalunya S.A.U.

Membres Palau XXI

Mª Dolors i Francesc, Elvira Abril, Pere Armadàs Bosch, Rosamaria Artigas i Costajussà, Marta Barnes,
professor Rafael I. Barraquer Compte, Mariona Carulla Font, Lluís Carulla Font, Carlos Colomer Casellas,
Isabel Esteve Cruella, Josep Ferrer Sala, Pere Grau Vacarisses, Maria José Lavin Guitart, Horaci Miras Giner,
Anna Saura Miarnau, Jordi Miarnau Banús, Juan Manuel Soler Pujol, Daniela Turco, Joan Uriach Marsal.

També et pot interessar...

Palau 100
Dimarts 05.02.19–20h
Sala de Concerts

Renée Fleming, soprano
Harmut Höll, piano

Obres de Brahms i Schubert,
entre d'altres

Preus: 30, 40, 60, 85 i 160 euros

Palau 100
Dijous 14.03.19–20h
Sala de Concerts

Elena Zhitkova, mezzosoprano
**Cor de Noies de l'Orfeó
Català** (Buia Reixach i Feixes,
directora)
Cor Infantil de l'Orfeó Català
(Glòria Coma i Pedrals, directora)
Gustav Mahler
Jugendorchester
Jonathan Nott, director

G. Mahler: *Simfonia núm. 3, en Re
menor*

Preus: 20, 30, 45, 65 i 100 euros

Palau Bach – Itinerari Lletraferits
Dimecres 10.04.19–20h
Sala de Concerts

Cor I
Anna Dennis, soprano
Olivia Vermeulen,
mezzosoprano
Nicholas Mulroy, tenor –
Evangelista
James Newby, bariton – *Crist*
Cor II
Mhairi Lawson, soprano
Helen Charlston, mezzosoprano
Jeremy Budd, tenor
Stephan Loges, baix
Gabrieli Consort & Players
Paul McCreesh, director

J. S. Bach: *Passió segons sant
Mateu, BWV 244*

Preus: 20, 30, 45, 65 i 100 euros